БАТЛАВ.
МОНГОЛ УЛСЫН САЙД, БООМТЫН СЭРГЭЛТИЙН ҮНДЭСНИЙ ХӨРООНЫ ДАРГА Б.ТУЛГА

2025 оны 03 дугаар сарын 26-ны өдөр

ХИЛИЙН ХАНГИ БООМТЫН 2035 ОН ХҮРТЭЛХ ХӨГЖЛИЙН ЕРӨНХИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ, ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТӨЛӨВЛӨГӨӨ БОЛОВСРУУЛАХ АЖЛЫН ДААЛГАВАР

1.	Зорилго	Монгол Улсын урт хугацааны “Алсын Хараа 2050” хөгжлийн бодлоготой нийцүүлэн хилийн боомтын төлөвлөлт, бүтээн байгуулалтыг хөрш улсын хил залгаа боомтын бодлого төлөвлөлттэй уялдуулах, хуучин хийгдсэн төлөвлөлт, зураг төслийг Боомтын шинэ сэргэлтийн бодлоготой уялдуулж, нийгэм эдийн засаг, гадаад дотоод нөхцөл байдал, шинэ тутам бий болж буй худалдаа эдийн засгийн нөөц боломжуудыг судлан үзсэний үндсэн дээр шинэчлэн сайжруулах чухал шаардлагатай байна. Улмаар боомтын удирдлага, үйл ажиллагаа, хяналтыг илүү үр дүнтэй зохион байгуулж дотоодын болон гадаадын нэмүү өртөг, нийлүүлэлтийн сүлжээнд нийгэм, эдийн засгийн өндөр өгөөжтэйгөөр нэгтгэх замаар боомтыг шинэ түвшинд хөгжүүлэх, экспорт импортыг зохистойгоор нэмэгдүүлэх, олон улсын түвшний транзит тээврийн зангилаа цэг болон хуурай боомтыг бий болгон хөгжүүлэх, байгаль орчинд ээлтэй “ногоон боомт”-ыг төлөвлөж иргэдийн эрүүл аюулгүй, тав тухтай амьдарч, ажиллах орчин нөхцөлийг бүрдүүлэх.
2.	Эрх зүйн үндэслэл	**1. Хууль тогтоомж** - Монгол Улсын Үндсэн хууль; - Монгол Улсын засаг захиргаа, нутаг дэвсгэрийн нэгж, түүний удирдлагын тухай хууль; - Орон нутгийн эрх зүйн байдлын тухай хууль; - Хот, тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хууль; - Хот байгуулалтын тухай хууль; - Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хууль; - Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт түүний удирдлагын тухай хууль; - Газрын тухай хууль; - Монгол Улсын хилийн тухай хууль - Авто замын тухай хууль;

		- Авто тээврийн тухай хууль; - Төмөр замын тээврийн тухай хууль; - Бусад холбогдох хууль. **2. Тогтоол шийдвэр, бодлогын баримт бичиг** - Монгол Улсын Их хурлын 2020 оны 52 дугаар тогтоол, "Алсын хараа-2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг; - Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоол, "Шинэ Сэргэлтийн бодлого" Монгол Улсын дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг; - Монгол Улсын Их хурлын 2020 оны 23 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Монгол Улсыг 2021-2025 онд хэрэгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл"-ийн 2.4.3, 2.4.9 дэх заалт; - Монгол Улсын Их хурлын 20204 оны 21 дүгээр тогтоолоор батлагдсан Монгол Улсын Засгийн газрын 2024- 2028 оны үйл ажиллагааны хөтөлбөрийн 3.3.2.2, 3.3.2.22 дахь заалт; - Монгол Улсын Их Хурлын 2010 оны 48 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Монгол Улсын Үндэсний аюулгүй байдлын үзэл баримтлал"; - Монгол Улсын Их Хурлын 2011 оны 10 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Монгол Улсын гадаад бодлогын үзэл баримтлал"; - Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн 64 дүгээр тогтоолоор батлагдсан " Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал"
3.	Хамрах хүрээ, газар нутгийн хэмжээ	Төлөвлөлт хийх газрын хил хязгаарыг Монгол Улсын Боомтын Сэргэлтийн Үндэсний хороотой зөвшилцөн тогтооно. /8000 га/
4.	Боловсруулах ажлын үе шат	- Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулахдаа дараах үе шатны дарааллаар хийнэ. **I үе шат боловсруулах** - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах; - Хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах; - Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах; **II үе шат хэлэлцүүлэх, санал, зөвлөмж авах** - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө болон хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөг захиалагч талтай зөвшилцөж, санал авах - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг МҮХАҮТ болон аж ахуйн нэгж, бизнесийн байгууллагууд дунд хэлэлцүүлэх, санал авах, зөвшөөрөлцөх; - Мэргэжлийн ашиглагч байгууллагуудаас санал авч зөвшилцөх;

		- Мэргэжлийн байгууллага, эрдэмтэн, судлаачдын дунд хэлэлцүүлэг хийж санал, зөвлөмж авах; **III үе шат батлуулах** - Зураг төсөл /ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө, инженер геологийн судалгаа, өндөржилт/-д улсын экспертизийн нэгдсэн дүгнэлт гаргуулах; - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний холбогдох хууль тогтоомжийн дагуу мэргэжлийн байгууллагуудаар батлуулах; - Монгол Улсын Засгийн газар, Боомтын Сэргэлтийн Үндэсний хорооны хурлаар батлуулах
5.	Ашиглах материал	**Монгол Улсын хуулиуд:** - Хөгжлийн бодлого, төлөвлөлт, түүний удирдлагын тухай хууль - Байгаль орчныг хамгаалах тухай хууль; - Усны тухай хууль; - Эрчим хүчний тухай хууль; - Газрын тухай хууль; - Хот байгуулалтын тухай хууль; - Барилгын тухай хууль; - Монгол улсын хилийн тухай хууль; - Хот тосгоны эрх зүйн байдлын тухай хууль; - Хот, суурин газрыг дахин хөгжүүлэх тухай хууль; - Гаалийн тухай хууль; - Геодез зураг зүйн тухай хууль; - Орон сууцны тухай хууль; - Авто замын тухай хууль; - Авто тээврийн тухай хууль; - Төмөр замын тээврийн тухай хууль; - Харилцаа холбооны тухай хууль -Тусгай хамгаалалттай газар нутгийн тухай хууль - Бусад Монгол Улсын хэмжээнд хүчин төгөлдөр мөрдөгдөж байгаа хууль тогтоомж; **Бодлогын баримт, бичиг, төсөл, хөтөлбөрүүд:** - Монгол Улсын нэгдэн орсон олон улсын гэрээ, конвенц; -Монгол Улсын хил, төмөр зам, авто тээврийн чиглэлээр хийгдсэн Засгийн газар хоорондын хэлэлцээрүүд - Монгол Улсын Их Хурлын 2024 оны 06 дугаар сарын 05-ны өдрийн 64 дүгээр тогтоолоор батлагдсан " Монгол Улсын бүсчилсэн хөгжлийн үзэл баримтлал" - "Алсын хараа 2050" Монгол Улсын урт хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг;

		- Монгол Улсын Их Хурлын 2021 оны 106 дугаар тогтоол, “Шинэ Сэргэлтийн бодлого” Монгол Улсын дунд хугацааны хөгжлийн бодлогын баримт бичиг; - “Монгол Улсын хүн амын нутагшилт, суурьшлын хөгжлийн ерөнхий төсөл"; - “Монгол Улсыг 2021-2025 онд хөгжүүлэх таван жилийн үндсэн чиглэл”, Улсын Их Хурлын 2020 оны 8 дугаар сарын 28-ны өдрийн чуулганы нэгдсэн хуралдаан; -Тухайн аймаг, орон нутгийн хөгжлийн таван жилийн үндсэн чиглэл - “Монгол Улсын усны нөөцийн нэгдсэн менежментийн арга хэмжээний төлөвлөгөө” Засгийн газрын 2013 оны 389 дүгээр тогтоолоор батлагдсан; - Салбаруудын хэмжээнд хэрэгжиж буй дотоодын болон олон улсын төсөл, хөтөлбөрүүд; - Тухайн бүс нутаг болон аймагт хэрэгжиж буй бусад төсөл, хөтөлбөрүүд; - Монгол, Хятадын хилийн боомт, тэдгээрийн дэглэмийн тухай Монгол Улсын Засгийн газар, Бүгд Найрамдах Хятад Ард Улсын Засгийн газар хоорондын хэлэлцээр - “Төрөөс аялал жуулчлалыг хөгжүүлэх талаар баримтлах бодлого” Монгол Улсын Засгийн газрын 2019 оны 333 дугаар тогтоолоор батлагдсан; - Хөрш орны хил залгаа боомтын Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөлттэй холбоотой баримт бичгүүд; - Бүс нутаг, хөрш орны дунд болон урт хугацааны бодлого, төлөвлөлтийн баримт бичгүүд; - Бусад холбогдох баримт бичгүүд. **Норм норматив, стандарт:** - Хот, тосгоны төлөвлөлт, барилгажилтын норм ба дүрэм (БНбД 30-01-04); - Хот, суурины хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах аргачилсан заавар (УББ 11-202-00); - Хот, суурины дэвсгэр газарт хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээ өгөх аргачилсан заавар (УББ 30-201-09); - Барилга байгууламжийн инженер-экологийн судалгаа (БД 11-102-07); - Хот байгуулалтын баримт бичиг боловсруулах, зөвшөөрөлцөх, экспертиз хийх дүрэм; (ЗТБХБ-ын сайдын 2011 оны 226 дугаар тушаал) - Барилга байгууламжийн зураг төсөл боловсруулах, зөвшилцөх, магадлал хийх дүрэм; - “Хот, тосгоны хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг олон нийтээр хэлэлцүүлэх журам” /ЗТБХБ-ын сайдын 183 дугаар тушаал/;

		- MNS 3237:1989 Ерөнхий төлөвлөгөө. Зам тээврийн таних тэмдэг, дүрслэл; - MNS 5873:2008 Барилгын зураг. Ерөнхий төлөвлөгөөний ажлын зургийн таних тэмдэглэгээ; - MNS 130 11091: 2007 Барилгын зураг. Ландшафтын зураг боловсруулах; -MNS 6055: 2009, Явган хүн, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан замыг төлөвлөх заавар -MNS 6056:2009, Явган хүн, хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдэд зориулсан зам -MNS 5682-2006, "Хөгжлийн бэрхшээлтэй иргэдийн орон зайн төлөвлөлт" барилгын дүрэм, - "Авто зогсоол" БНбД 21-05-10 - MNS 5832:2007 Гаалийн хяналтын бүсэд тавигдах стандарт - Авто замын салбарт мөрдөгдөж буй Монгол Улсын Үндэсний стандартууд - Төмөр замын норм, норматив, дүрмүүд - Бусад холбогдох норматив баримт бичиг, стандартууд;
6.	Ажлын иж бүрдэл	**БИЧИГЛЭЛИЙН БАРИМТ БИЧИГ** 1. **<u>Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн төлөвлөгөө</u>** 1.1. Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний тайлбар бичиг; 1.2 Хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний тайлбар бичиг; 1.2. Байгаль орчны төлөв байдлын үнэлгээ; 1.3. Хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээ; 1.4. Боомтын тээвэр логистикийн судалгааны тайлан 1.5. Хөрш хилийн боомтын холболтын судалгаа 1.6. Бусад судалгааны материал. 2. **<u>Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө</u>** 2.1. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний тайлбар бичиг; 2.2. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний техник эдийн засгийн үзүүлэлт; 2.3. Хөрөнгө оруулалтын тооцоо, эх үүсвэр; 2.4. Хилийн боомтын хөгжлийн төлөвлөгөө 3. **<u>Товч танилцуулга</u>** Хэвлэлийн эх бэлтгэл, цаасны формат /сонголтоор/ 3.1. Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний хураангуй; 3.2. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хураангуй;

		3.3. Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний онцлог давуу талыг тусгасан хурлын тараах материал; 3.4. Олон нийтэд зориулсан тараах материал /брошюр/. **ЗУРАГЛАЛЫН БАРИМТ БИЧИГ** **1. <u>Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө</u>** 1.1 Хот орчмын бүсийн хөгжлийн тойм, нутаг дэвсгэрийн байршлын схем М1:25000 1.2 Одоогийн байдал, орчны тойм М1:10000 1.3 Хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээ М1:10000 1.4 Ерөнхий төлөвлөгөөний үндсэн зураг М1:10000 1.5 Газар нутгийн үүргийн зориулалт, бүсчлэлийн төрөл М1:10000 (тээвэр логистикийн, захиргааны болон бусад) 1.6 Дэвсгэр нутаг, эдэлбэр газрын хуваарилалт М1:10000 1.7 Гудамж, зам, тээврийн сүлжээ М1:10000 1.8 Инженерийн шугам сүлжээний нэгдсэн зураг М1:10000 1.9 Дулаан хангамж МТ.10000 1.10 Ус хангамж, ариутгах татуурга М1:10000 1.11 Цахилгаан хангамж М1:10000 1.12 Холбоожуулалт М1:10000 1.13 Инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, өндөржилт, улаан шугам М1:10000 1.14 Цэцэрлэгжилт, ногоон байгууламж М1:10000 1.15 Байгаль орчин, аялал жуулчлалын хөгжлийн төлөвлөлт М1:10000 1.16 Гаалийн хяналт, тээвэр зохион байгуулалтын төлөвлөлт М1:10000 1.17 Түүх, соёлын дурсгалт барилга, цогцолборын зэрэглэл байршил М1:10000 1.18 3D хэмжээст график болон хөдөлгөөнт зураглал файлаар /видео анимейшн/ 1.19 Гамшгийн менежмент. 1.20 Хөрш боомтын холболтын төлөвлөлт 1.21 ТИР гарц төлөвлөх 2. **<u>Хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө</u>** /Талбайн хэмжээг захиалагчтай зөвшилцөх/ 2.1 Хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөөний үндсэн зураг М1:5000 2.2 Дэвсгэр нутаг, эдэлбэр газрын хуваарилалт

		М1:5000 2.3 Гудамж, зам, тээврийн сүлжээ М1:5000 2.4 Инженерийн шугам сүлжээний нэгдсэн зураг М1:5000 2.5 Дулаан хангамж М1:5000 2.6 Ус хангамж, ариутгах татуурга М1:5000 2.7 Цахилгаан хангамж М1:5000 2.8 Холбоожуулалт М1:5000 2.9 Инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ, өндөржилт, улаан шугам М1:5000 2.10 Цэцэрлэгжилт, ногоон байгууламж М1:5000 2.11 Гудамж зам дагуух хөндлөн огтлол 2.12 Эхний ээлжийн барилгажилт М1:5000 2.13 3D хэмжээст график болон хөдөлгөөнт зураглал, файлаар /видео анимейшн/. 2.14 Хилийн боомтын холболтын зураг -Авто тээврийн холболт -Төмөр замын холболт -Зорчигч тээврийн холболт -Ачаа тээврийн холболт 2.15 Хил дамнасан байгууламжийн холболт **3. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө М1:10 000** 3.1 Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөний хүрээнд хэрэгжих томоохон төсөл, арга хэмжээний байршлын бүдүүвч зураг; 3.2 Төлөвлөлтийн үе шатны зураглал; 3.3 Төлөвлөлтийн эхний ээлжид хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний байршлын бүдүүвч зураг 2025-2029 он; 3.4 Төлөвлөлтийн дунд хугацаанд хэрэгжүүлэх төсөл, арга хэмжээний байршлын бүдүүвч зураг 2029-2035 он; 3.5 Замын сүлжээний үе шатны зураглал; 3.6 Инженерийн дэд бүтцийн үе шатны зураглал; 3.7 Дахин төлөвлөлтийн үе шатны зураглал; 3.8 Газар зохион байгуулалтын үе шатны зураглал; 3.9 Гамшгийн менежмент үе шатны зураглал. БАРИМТ БИЧГИЙН ШААРДЛАГА: **1. Бичиглэлийн баримт бичиг** 1.1. Ажлын файл /*.doc, *.pdf, *.xlsx/ 1.2. Батлагдсан баримт бичиг скайнер /*.pdf, *.jpd/ **2. Зураглалын баримт бичиг**

		2.1. Ажлын файл /*.dwg, *.shp, *.lumion, *.max, *.cdr/ 2.2. Батлагдсан баримт бичиг скайнер /* jpg, *.pdf/ **3. Товч танилцуулга** 3.1. Олон нийтийн хэлэлцүүлэг, хурлын танилцуулга /*.ppt/ 3.2. Хурлын тараах материал /*.doc, *.pdf/ 3.3. Олон нийтэд тараах материал /*jpg, *.pdf/ 3.4. Төлөвлөлтийн онцлогийг харуулсан товч танилцуулга анимэйшн 5 минутаас багагүй /*.mp4, 1080HD/ Батлагдсан ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн төлөвлөгөө, хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааны төлөвлөгөөг (зураг, бичиглэл)-ийг хэвлэмэл болон файл байдлаар 6 хувь бэлтгэж захиалагчид эх хувь 1, хуулбар 1 хувийг, "Барилгын хөгжлийн төв" ТӨҮГ-ын архивт 1 хувийг, аймаг, сумын ЗДТГ-т тус бүр 1 хувийг хүлээлгэж өгнө.
7.	Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний зорилтуудын хүрээнд шийдвэрлэх үндсэн асуудлууд	***Төлөвлөлтийн хугацаа:*** **2025-2035 он** - Улс, бүс, аймаг, сумын нийгэм, эдийн засгийн хөгжлийн чиг хандлага, бүлэг суурины тогтолцоотой уялдуулан, орон нутгийн хөгжлийн онцлог, нөөц боломжид тулгуурлан хилийн боомтод тавигдах шаардлагад нийцүүлэн хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг боловсруулах; - Боомтын шинж чанар, хөгжлийн чиглэлийг тодорхойлох - БНХАУ-ын хил залгаа боомтын төлөвлөлттэй уялдуулах /тээвэрлэлтийн олон төрлийг хөгжүүлэн ухаалаг боомт болох (AGV, 5G, туузан болон дүүжин тээвэр), хүнд даацын цахилгаан машин цэнэглэх станц, гэх мэт/ - Амьд мал, мах, махан бүтээгдэхүүн экспортлох зорилгоор лабораторийн барилга, малын хорио цээрийн бүс төлөвлөх; - Тэсэрч дэлбэрэх бодис, тэсэлгээний хэрэгсэл, химийн хорт болон аюултай ачаа импортлох агуулах, талбай, лабораторийн барилга төлөвлөх; - Чингэлэг тээврийн терминал, ачаатай болон ачаагүй тээврийн хэрэгслийн зогсоол төлөвлөх; - Биржээр арилжаалсан нүүрсний экспортын тээвэр хийхэд зориулсан тусгай гарц, тээврийн хэрэгслийн зогсоол төлөвлөх; - Боомтын захиргааны бүс, барилга байгууламж; - Өмнө хийгдсэн инженер-геодезийн судалгаа болон ерөнхий төлөвлөлтөд анализ дүгнэлт хийж, шинэчлэн сайжруулах; - Боомтын төлөвлөлтийн газрын хэмжээг тодорхойлж, боомтын үйл ажиллагааны төрөл болон зориулалтаар

		бүсчилж, захиргаа, худалдаа үйлчилгээ, аялал жуулчлал, тээвэр логистик, ачааны терминал, зорчигч терминал, импортын ачааны терминал, экспортын ачааны терминал, зорчигч тээврийн зогсоол, үйлдвэрлэл, ногоон байгууламж зэрэг төрлүүдэд ангилах; - Боомтын тээвэр зохион байгуулалтын зураглалыг тодорхойлох, авто замын уулзвар, үндсэн болон туслах авто замуудыг зураглах; - Усан хангамж, ус зайлуулах суваг, үерийн хамгаалалт, цахилгаан, харилцаа холбоо зэрэг бүх төрлийн шугам хоолойг төлөвлөж, тохижилтын төлөвлөгөө гаргах; - Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөлтөд дотоодын болон гадаадын нөөц боломж, эрэлт хэрэгцээ, нөхцөл байдалд дүн шинжилгээ хийж бизнес, аж үйлдвэрийн төслүүдийг нарийвчлан тусгах, тэдгээрийн хөрөнгө оруулалтын хэлбэрийн боломжуудын талаар санал дэвшүүлэх; - Сэргээгдэх эрчим хүчний нөөцийг ашиглах төслийг төлөвлөлтөд тусгах; - Дорноговь аймгийн уул уурхайн бүтээгдэхүүний экспорт, ХАА бүтээгдэхүүний экспортыг боомтын хөгжилтэй уялдуулж, нэмүү өртөг шингээсэн, олон улсын стандартыг хангасан үйлдвэрлэлийн төслийг тусгах; - Аялал жуулчлалын салбарыг хөгжүүлэх боломжийн талаар төлөвлөлтөд тусгах; - БНХАУ-ын далайн боомтуудтай холбогдох дэд бүтэц, логистикийн судалгааг хийх - Экологи - хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээ өгсний үндсэн дээр тухайн нутаг дэвсгэрт ажиллаж амьдарч байгаа хүн амын нийгмийн эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн архитектур, барилгажилт, тохижилт бүхий орон зайн зохистой бүтэц, эрүүл, аюулгүй орчныг бүрдүүлэх; - “Хот байгуулалтын тухай” хуулийн 13 дугаар зүйлд заасан үндсэн бүсчлэлийг хот байгуулалтын норм ба дүрэм, журмын дагуу төлөвлөх, тусгай зориулалтын бүсэд хамаарах хил, гааль, төмөр зам, хорио цээрийн бүсүүд, усны эрүүл ахуй, эрчим хүчний хамгаалалтын зурвас, тээвэр логистикийн процессын зураглал газрыг тогтоох; - Хилийн боомтын нэгж хугацаанд дамжин өнгөрөх тээвэрлэлтийн хүчин чадлыг тодорхойлж, үүнтэй уялдуулан барилга байгууламжийн хүчин чадлыг нарийвчлан тогтоох; - Хилийн хяналтын байгууллага /хил хамгаалах, гааль,

		гадаадын иргэн харьяат/-уудын хуулиар хүлээсэн чиг үүргээ хэрэгжүүлэхэд шаардлагатай барилга байгууламж, тоног төхөөрөмжийг хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөнд тусгаж өгөх; - Инженер-геологийн нөхцөлөөс хамааруулан инженерийн бэлтгэл арга хэмжээ болон байгалийн аюултай үзэгдэл, гамшгаас урьдчилан сэргийлэх, элсний нүүдэл, цөлжилтөөс хамгаалах зэрэг арга хэмжээг төлөвлөх буюу эрсдэл өндөртэй газарт ногоон бүс, цэцэрлэгт хүрээлэн, биеийн тамирын талбай зэрэг барилгажилт багатай бүс төлөвлөх; - Олон нийт, соёл, үйлчилгээний төв нь барилгажилтын хувьд харилцан уялдаа сайтай, орон зайн харьцаа, архитектур төлөвлөлтийн хувьд цогцолбор байх чиглэлийг баримтлах; - Норм, дүрмийн дагуу ногоон байгууламж, цэцэрлэгт хүрээлэн, спорт, амралтын талбай, авто машины зогсоол зэргийг төлөвлөх; - Төлөвлөлтийн шийдлийг үе шатаар хэрэгжүүлэх арга хэмжээг тодорхойлж, хөрөнгө оруулалтын тооцоог гаргаж, хөрөнгийн эх үүсвэрийг шийдвэрлэх талаар санал боловсруулах; - Ашиглах үүрэг зориулалт тодорхой бус талбайг нөөц талбайн бүсэд тооцож төлөвлөнө.
8.	Инженерийн байгууламж, шугам сүлжээний эх үүсвэр, хангамж	Инженерийн хангамжийг техникийн оновчтой шийдлийн дагуу эдийн засгийн хувьд үр ашигтай, орчин үеийн дэвшилтэт, байгаль орчинд ээлтэй технологитой байхаар төлөвлөх *Цахилгаан хангамж:-* Төвлөрсөн хангамжтай (сэргээгдэх эрчим хүчтэй уялдуулах) *Дулаан хангамж:* - Төвлөрсөн хангамжтай *Усан хангамж:* - Төвлөрсөн хангамжтай *Ариутгах татуурга:-* Төвлөрсөн хангамжтай *Холбоожуулалт:* - Төвлөрсөн хангамжтай Боомтын зам, тээврийн сүлжээг бүс нутаг, орон нутгийн суурь дэд бүтэцтэй уялдуулан төлөвлөх Эхний ээлжид өнөөгийн нөхцөлд боомтын үйл ажиллагааг хэвийн явуулахад зайлшгүй шаардлагатай инженерийн хангамжийн асуудлыг шийдвэрлэх.
9.	Орон сууцны хангамж	Боомтод орон сууцны хангамжийг төлөвлөхдөө түр хугацааны ажиллагсад болон зочдыг байрлуулах түрээсийн орон сууцыг тооцож төлөвлөх; Эмнэлэг, соёл, ахуйн үйлчилгээний төв, спорт цогцолбор, зочид буудал, худалдаа үйлчилгээ, үзэсгэлэн зэрэг барилга байгууламжийн хүчин чадлыг нарийвчлан тогтоосны үндсэн

		дээр төлөвлөх;
10.	Онцгой нөхцөл	- Засгийн газрын 2010 оны 4-р сарын 28-ны өдрийн 102 дугаар тогтоолоор батлагдсан "Хилийн боомтын үлгэрчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө"-ний зарчмыг баримтлан төлөвлөлтөд тусгах; - Хилийн боомтын аюулгүй байдлыг хангахад шаардлагатай тоног төхөөрөмж иж бүрэн төлөвлөх; - Боомтын зам, тээврийн сүлжээг төлөвлөхдөө улсын хилээр нэвтэрч буй зорчигч, тээврийн хэрэгслийн замыг тус тусдаа байж огтлолцохгүй байхаар төлөвлөх; - Одоо үйл ажиллагаа явуулж буй аж ахуйн нэгжүүдийн үйл ажиллагааг доголдуулахгүй нөхцөлийг хангаж төлөвлөх; - Гаалийн хяналтын бүс нь гаалийн хяналтын технологи ажиллагаанд нийцсэн, тухайлбал улсын хилээр орж байгаа болон гарч байгаа зорчигч, тээврийн хэрэгсэл тусгаарлагдсан байх; - Зорчигч болон экспорт, импортын бараа, тээврийн хэрэгслийн хяналт шалгалтыг тусад нь хийхээр төлөвлөх; - Тээвэр логистикийн бүсийг төлөвлөх; - Хими, физик, биологийн бохирдолтой болон хорио цээртэй зүйлээр халдварласан бараа, бүтээгдэхүүнийг устгах нөхцөлийг бүрдүүлсэн устгалын бүс байгуулах; - Ундны болон ахуйн хэрэгцээний усны асуудлыг онцгой судлан шийдлийг гаргах; - Боомтын хүчин чадлыг тодорхойлж, шалган нэвтрүүлэх цогцолборыг холбогдох байгууллагуудын саналыг тусгаж төлөвлөх; - Хилийн боомтын газрын зураглал, инженер- геологийн судалгаа, ерөнхий төлөвлөгөөг тусгай зөвшөөрлийн эрхтэй байгууллагаар иж бүрэн хийлгэх; - Тухайн орон нутгийн байгаль, цаг уур, газар зүйн нөхцөл, нийгэм, эдийн засгийн онцлогийг тусгасан барилгажилт, тохижилт бүхий орон зайн төлөвлөлт, архитектурын онцгой шийдлийг гаргах; - Урьд хийгдсэн хөрсний болон усны хайгуулын судалгаануудыг судлах; - Хот байгуулалтын иж бүрэн үнэлгээнд үндэслэн хилийн боомт орчмын төлөвлөлтийг тодорхойлох; - Төвийн хэсгийн барилгажилт, тохижилт, орон зайн архитектурын шийдлийг тусгайлан авч тусгах; - Засгийн газраас төмөр зам, авто замын талаар баримталж буй бодлоготой уялдуулан төлөвлөх; - Нүүрс тээврийн жолооч, хилээр зорчиж буй иргэдэд үйлчлэх үйлчилгээний төв, авто зогсоол, зочид буудал

		төлөвлөх; - Эрдэс баялаг түүхий эд, бараа бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийх лаборатори төлөвлөх; - Эрдэс баялаг түүхий эдээс дээж авах, шинжлэх зам талбайг төлөвлөх; - Хөдөө аж ахуйн бүтээгдэхүүнд шинжилгээ хийх лаборатори төлөвлөх; - Амьд мал тусгаарлах, халдваргүйжүүлэх, тээвэрлэх зам талбай, орон зайг төлөвлөх; - Тэсэрч дэлбэрэх, аюултай ачааны агуулах, тээвэр логистикийн бүтцийг төлөвлөх; - Цахилгаан эрчим хүчийг сэргээгдэх эрчим хүчний нөөцөөр хангах хоёр дахь эх үүсвэрийн төлөвлөлтийг хийх.
11.	Боловсруулах хугацаа	Гэрээ байгуулагдсанаас хойш 5 сар
12.	Шаардагдах хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр	1. Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө, хэсэгчилсэн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах; 2. Хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөө боловсруулах (Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалт, гадаадын буцалтгүй тусламж, төр, хувийн хэвшлийн түншлэл)
13.	Захиалагч байгууллага	1. Боомтын Сэргэлтийн Үндэсний хороо
14.	Гүйцэтгэгч байгууллага	1. Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөө боловсруулах байгууллага нь - "Хот байгуулалтын тухай" хуулийн 11.2-т заасны дагуу зураг төслийн тусгай зөвшөөрөлтэй - Газар зохион байгуулалтын төлөвлөлтийн тусгай зөвшөөрөл - Байгаль орчны нөлөөллийн нарийвчилсан үнэлгээ хийх зөвшөөрөлтэй эрх бүхий хуулийн этгээд байна. 2. Аж ахуй нэгж, байгууллага хамтарсан, нэгдэл эсвэл туслан гүйцэтгэгч байдлаар оролцож болно
15.	Зөвшөөрөлцөх байгууллага	- Төлөвлөлтийн үндсэн шийдлийг эскизийн шатанд БХБЯ, ГЗБГЗЕГ, "Барилгын хөгжлийн төв" ТӨҮГ- ын дэргэдэх Хот байгуулалт, зураг төсөл, төлөвлөлтийн институт, аймаг, сумын захиргаа, Аймгийн Ерөнхий архитектор, ГХБХБГ, Хилийн боомтын Үндэсний зөвлөл, Хилийн хяналтын байгууллагууд, Хилийн боомтын захиргаа, МҮХАҮТ болон бусад холбогдох

		байгууллагуудтай харилцан тохиролцож, зөвшөөрөлцөх; - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөг Барилга хот байгуулалтын яамны "Архитекторын болон хот төлөвлөлтийн орон тооны бус мэргэжлийн зөвлөл"-ийн хурлаар хэлэлцүүлэн эскизийн шатанд зөвшилцөх; - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төсөлд Хот байгуулалтын тухай хуулийн 7.1.5-д заасны дагуу хот байгуулалтын баримт бичигт улсын экспертизийн дүгнэлт гаргуулах; - Хөгжлийн ерөнхий төлөвлөгөөний төслийг Боомтын сэргэлтийн үндэсний хорооны хурлаар хэлэлцүүлэх;

БООМТЫН СЭРГЭЛТИЙН ҮНДЭСНИЙ ХОРОО